

Πηγές προκλήσεων (Πρωτοπρ. Θωμάς Βαμβίνης)

Categories : [ΑΝΕΠΙΚΑΙΡΑ](#)

Date : 13 Φεβρουαρίου, 2021

Ο φλοιός του κόσμου διαρκώς αλλάζει, ο πυρήνας του όμως παραμένει ίδιος, πυρακτωμένος, με φυλακισμένες ισχυρές δυνάμεις, που αρκετές φορές δείχνουν την ισχύ τους με ήφαιστειακές εκρήξεις· δηλαδή με θυμούς, επαναστάσεις, πολέμους, καταστροφές, αλλά και με δημιουργικές ενέργειες σε όλα τα πεδία της ζωής του κόσμου. Τέτοιες δημιουργικές «ήφαιστειακές εκρήξεις» είναι και οι έμπνευσεις για υψηλότερη ζωή, με ύγιη θυμό, υπομονή και ανδρεία, που οδηγεί τους θεουμένους στην κατά τό δυνατόν ακριβέστερη τήρηση των εντολών του Χριστού, που φθάνει μέχρι και στις λεπτότατες κινήσεις του νοῦ, της καρδιάς και της διανοίας. Τό εξωτερικό, λοιπόν, περίβλημα της ζωής του κόσμου διαρκώς εξελίσσεται μαζί με τους πολλούς κλάδους της επιστήμης, τις κοινωνικές αλλαγές και την ανάπτυξη της τεχνολογίας. **Αυτή η πολυμερής εξέλιξη δημιουργεί στον λαό της Έκκλησίας, στην θεολογία και την ποιμαντική της, πολλών ειδών προκλήσεις.** Έργο των ποιμένων της Έκκλησίας είναι να εκφράζουν την θεολογία και την εμπειρία των αγίων της απέναντι στις προκλήσεις αυτές και να κρατούν τον λαό της ανεπηρέαστο από παραπλανητικές επιδράσεις, σταθερά προσηλωμένο στο αποστολικό κήρυγμα και την ζωή της Έκκλησίας. Αυτή η ποιμαντική μέριμνα χρειάζεται όλον τον πλοῦτο της αποστολικής και πατερικής διδαχής, η οποία «νομοθετεί» όλες τις δυνάμεις της ψυχής και φωτίζει τον «κρυπτό της καρδιάς άνθρωπο», δηλαδή τον «πυρήνα» της ζωής των ανθρώπων, ο οποίος, αν δεν εκχυθῆ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ σέ αὐτόν, εἶναι εὐεπίφορος σέ καταστροφικές «ήφαιστειακές εκρήξεις».

Θά καταγράψουμε στην συνέχεια **δύο πηγές προκλήσεων** που δέχεται ἡ Έκκλησία (δέν εἶναι μόνον αυτές), βλέποντας τά πράγματα μέσα στις συνθήκες που δημιούργησε ἡ πανδημία τοῦ κορωνοϊοῦ· **ἡ μία πηγή εἶναι ἐσωτερική καί ἡ ἄλλη ἐξωτερική. Ἡ ἐσωτερική εἶναι ἡ εὐαισθησία καί ἡ ὑγιής ἀντίδραση σέ κάθε ἀλλοίωση τῆς πίστεως καί τῆς ζωῆς τῆς Έκκλησίας**, ἡ ὁποία ὁμως κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση ὀρισμένων ποιμένων (κυρίως μέσω τοῦ διαδικτύου) χάνει τόν προσανατολισμό της καί διχάζει τόν λαό τῆς Έκκλησίας· καί **ἡ ἄλλη εἶναι ἡ εξέλιξη τῆς ἐπιστήμης.**

Ἐχει παρατηρηθῆ ὅτι **τόν τελευταῖο καιρό δέν γίνεται πολύς λόγος γιά θεμελιώδη θέματα τῆς πίστεως. Τό ἐνδιαφέρον μονοπωλεῖ ἡ πανδημία τοῦ κορωνοϊοῦ**, οἱ ἐπιπτώσεις που ἔχει στήν ἐκκλησιαστική ζωή καί οἱ ἐρμηνεῖες τῆς ἐξαπλώσεώς του, κυρίως οἱ διάφορες θεωρίες συνωμοσίας, οἱ ὁποῖες ἀπό ἀρκετούς ἐκλαμβάνονται ὡς ἡ ἀλήθεια που δέν λέγεται ἀπό τούς ἔγκυρους ἐπιστήμονες, οὔτε

άκομη από την ήγεσία της Έκκλησίας. Τό άνησυχητικότερο από όλα, όμως, είναι ότι έμφανίζονται ως κριτήρια της έκκλησιαστικής ζωής πράγματα πού δέν έχουν καμιά σχέση μέ την έκκλησιαστική ζωή. Έτσι, **παραθεωρείται καί άδυνατίζει τό κήρυγμα της μετανοίας, καθώς καί τό κήρυγμα της πίστεως**, πού έχει ως περιεχόμενο την σωτηριολογική σημασία τών όρθών δογμάτων.

Σέ αυτήν την άτμόσφαιρα έμφανίζεται πολύ έντονα **ό πειρασμός της έπιστήμης**, κυρίως της μοριακής βιολογίας καί της γενετικής μηχανικής, ή άλλη πηγή προκλήσεων. Μιά ένδειξη της ισχύος αυτής της προκλήσεως είναι ό θόρυβος πού δημιουργήθηκε γιά τά έμβόλια καί κάποιες θεραπευτικές άγωγές, πού προκάλεσε έντονες συζητήσεις στό διαδίκτυο. Τά θέματα αυτά, όμως, έκτός από την Πολιτεία, τά αντιμετώπιζει ύπεύθυνα καί ή Έκκλησία, μέ δική της έπιτροπή ειδικών έπιστημόνων πού είναι ταυτόχρονα ενεργά μέλη της. Η έπιτροπή είσηγεΐται στην Ίερά Σύνοδο, ή όποία παίρνει τίς τελικές αποφάσεις. Γι' αυτό τά μέλη της Έκκλησίας, γιά θέματα έπιστημονικά, έχουν στέρεο στήριγμα, ώστε νά μή σαλεύονται από ποικίλες διδασκαλίες.

Ό καθένας μας, όλες αυτές τίς προκλήσεις όφείλει νά τίς αντιμετώπιζει ως μέλος της Έκκλησίας, ένταγμένος όργανικά στόν θεσμό της, άντλώντας καθοδηγητικούς λόγους από τούς κανονικούς ποιμένες της καί τίς διδασκαλίες τών άγίων Πατέρων της. Τό σημειώνουμε αυτό γιά δύο λόγους:

Πρώτον, άν θέλουμε νά ζοΐμε ως πραγματικά μέλη της Έκκλησίας, δέν μπορούμε νά άγνοοΐμε αυτούς πού τώρα έχουν την εϋθύνη της διαποίμανσης τοΐ λαοΐ, δηλαδή την Ίερά Σύνοδο, τούς Έπισκόπους, αλλά καί τούς Πρεσβυτέρους πού διακονοΐν τόν λαό της Έκκλησίας υπό την εϋλογία καί εϋθύνη τών Έπισκόπων τους. Όπως έχει είπωθή, ή Έκκλησία δέν είναι ένα «άσύντακτο σΰμα». Έχει ιεραρχική διάρθρωση καί διοικείται συνοδικά. Δέν άυτονομούμαστε, λοιπόν, χαράζοντας δικούς μας δρόμους ή δέν άφήνουμε τόν έαυτό μας έκθετο σέ όρισμένους πού ένσπείρουν ύπόνοιες γιά τούς ποιμένες της Έκκλησίας, άσκώντας μία «ποιμαντική ύπονοιών» μέ την έπίκληση τοΐ πολέμου τών «σκοτεινών δυνάμεων», τών όποίων αυτοί (δΐθεν) γνωρίζουν πολύ καλά τίς ύποχθόνιες μεθοδεΐσεις τους.

«Σκοτεινές δυνάμεις» ύπάρχουν, αλλά ό πόλεμος έναντίον τους γίνεται μέ τά «όπλα τοΐ φωτός», μέ την προσήλωση, δηλαδή, στό πρόσωπο τοΐ Χριστοΐ, την τήρηση τών έντολών Του, **μέσα στόν θεσμό της Έκκλησίας**, πού είναι τό Σΰμα Του, καί όχι μέ την βύθιση στό σκοτάδι τών ύπονοιών καί την άμφισβήτηση (στήν πράξη) τοΐ ιεραρχικοΐ καί συνοδικοΐ πολιτεύματος της Έκκλησίας.

Καί δεΰτερον, μέσα στίς συνθήκες της σύγχρονης ζωής λαμβάνουμε φΰς καθοδηγητικό από τίς θεόπνευστες διδασκαλίες τών άγίων Πατέρων, μένοντας άταλάντευτα ένταγμένοι μέσα στόν «θεσμό της Έκκλησίας». Αυτή ή αλήθεια,

δυστυχώς, δέν είναι για όλους αυτόνοστη. Δέν είναι αυτόνοστη, δηλαδή, ή καταφυγή στους Πατέρες τής Έκκλησίας, όταν, για παράδειγμα, θέλουμε νά μιλήσουμε για ασθένειες τής ψυχής, τίς αιτίες και τά συμπτώματά τους, κι ἄς είναι αυτοί πού γνωρίζουν πολύ καλά τήν υγεία και τήν ασθένεια τής ψυχής τοῦ ἀνθρώπου. Αυτό τό διαπιστώνουμε καθαρά σέ διαδικτυακές αντιδράσεις ἀπέναντι σέ κείμενα, τά όποια στηρίζονται στους Πατέρες τής Έκκλησίας, και μάλιστα τους νηπτικούς, στήν μελέτη και αντιμετώπιση σύγχρονων προβληματικῶν καταστάσεων.

Αποκαλυπτικός αὐτῆς τής νοοτροπίας είναι ό ἀκόλουθος τίτλος σχετικοῦ κειμένου: «Πρός Θεοῦ! Όχι και τους ἁγίους Πατέρες στήν ὑπηρεσία τοῦ κορωνοϊοῦ». Δηλαδή, ή χρήση τής ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι διεισδυτικῆς διδασκαλίας τῶν νηπτικῶν ἁγίων Πατέρων, στήν περιγραφή πνευματικῶν ἀσθενειῶν, πού ἐκδηλώθηκαν μέσα στίς συνθήκες τής πανδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ, θεωρεῖται ὑπαγωγή τους στήν ὑπηρεσία τοῦ κορωνοϊοῦ! Τό πío ἀποκαλυπτικό αὐτῆς τής νοοτροπίας, είναι ό χαρακτηρισμός τής καταγραφῆς τῶν συμπτῶματων τής πνευματικῆς ἀσθενείας τῶν ὑπονοιῶν, ὅπως μάς τήν δίνουν οἱ ἅγιοι Πατέρες, ὡς χλευασμός τῶν πιστῶν!

Υπάρχει ἕνας βασικός κανόνας: Όλα τά σύγχρονα γεγονότα πρέπει νά τά αντιμετωπίσουμε θεολογικά και πατερικά. Οἱ Πατέρες μάς δίνουν τά πνευματικά κριτήρια για νά κρίνουμε τά γεγονότα.

Στήν περίοδο πού διερχόμαστε, ή κόπωση ἀπό τά συνεχιζόμενα μέτρα, πρέπει νά μάς κἀνη περισσότερο νηφάλιους. Σέ αυτό μάς βοηθᾷ ή διαρκῆς τροφοδοσία μας ἀπό τήν πλούσια τράπεζα τής πατερικῆς διδασκαλίας. Αὐτή κρατᾷ σέ ὀρθό προσανατολισμό τήν σκέψη μας και μάς ἀποτρέπει ἀπό τίς περιπλοκές σέ ὑπόνοιες και συνωμοσιολογίες. Βλέπουμε τους Ναούς κλειστούς ή μέ περιορισμένο ἀριθμό πιστῶν στίς ἀκολουθίες, βλέπουμε δηλαδή ἀντικειμενικές δυσκολίες στήν λειτουργική μυστηριακή ζωή τής Έκκλησίας. Αὐτά τά γεγονότα, κάτω ἀπό εἰδική καθοδήγηση, γίνονται ἀφορμή για τήν διασπορά ὑπονοιῶν και «νοσογόνων λογισμῶν». **Όμως μέ ὑπόνοιες, χωρίς ἐπίγνωση τῶν ἰδιαίτερων συνθηκῶν και χωρίς τεκμηριωμένο λόγο (ἐπιστημονικά και θεολογικά), δέν μπορεί κανείς νά σταθῆ ἀπέναντι σέ ἀποφάσεις πού ἀδικοῦν τόν λαό τής Έκκλησίας, μέ τό νά τοῦ στεροῦν τήν δυνατότητα τής μετοχῆς στήν θεία Λειτουργία και τά ἄλλα μυστήρια.**

Φθάσαμε στό σημείο οἱ ἀμφισβητίες νά θεωροῦνται «παραδοσιακοί», γνήσια τέκνα τής Έκκλησίας και ὄχι κοινωνικά και ἐκκλησιαστικά προβληματικοί. Τά λεξικά ὅμως δίνουντάς μας τήν σημασία τής λέξης «ἀμφισβητίας» ἐπιβεβαιώνουν τήν κοινωνική και ἐκκλησιαστική προβληματικότητά τους. Ἐνδεικτικά, τό Λεξικό Τεγόπουλου-Φυτράκη γράφει: «[ἀμφισβητίας:] ὁ κατά σύστημα ἀρνούμενος τά καθιερωμένα». Τό Λεξικό Μπαμπινιώτη τόν περιγράφει ἀναλυτικότερα: Είναι τό «πρόσωπο πού συστηματικά ἀρνεῖται τήν ἰσχύ ή τό κύρος

τῶν παραδεδεγμένων, πού ἐκφράζει ἀπόψεις ἀντίθετες πρὸς τίς ἐπικρατοῦσες καί ἀξίες καί ἀρχές ἀντίθετες πρὸς τίς καθιερωμένες». Εἶναι προφανές ὅτι αὐτός πού δέν θέλει νά κρίνεται ἀπό τό φῶς τῆς πατερικῆς διδασκαλίας καί δέν δέχεται νά κρίνη τά σύγχρονα θέματα μέ βάση τίς «παραδεδεγμένες» πατερικές διδασκαλίες κι ἀκόμη «ἐκφράζει ἀπόψεις ἀντίθετες πρὸς τίς» ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπονομεύει τήν ἰδιότητά του καί τό ἔργο του μέσα στήν Ἐκκλησία.

Ἐν κατακλείδι. Εἶναι πολλές οἱ προκλήσεις πού δέχεται διαρκῶς ὁ θεσμός καί ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας. Πάντως, στίς μέρες μας, **θά πρέπει μέ κάθε τρόπο νά ἐμποδισθῆ ἢ ἐξάπλωση τῆς καλλιέργειας τῶν ὑπονοιῶν, ὥστε νά ἀποτραπῆ ἢ μετάδοση τοῦ ἰοῦ τῆς ἀτεκμηρίωτης ἀμφισβήτησης**, ὁ ὁποῖος, ὅταν δέν γίνονται ἀποδεκτά τά ἐκκλησιαστικά μέτρα προφύλαξης, δηλαδή ἡ ἀποστολική καί πατερική διδαχή καί τό ἱεραρχικό καί συνοδικό πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας, τότε μετατρέπει ζωντανά μέλη τῆς Ἐκκλησίας σέ κοινούς ἀμφισβητιές.

(Πηγή: parembasis.gr)